

Ulrika Larsson -ny i styrelsen

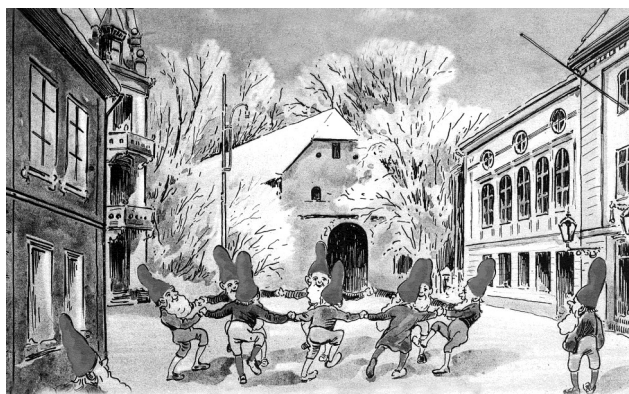
- Gamla Halmstad är en aktiv, lokal förening som värnar om vår gemensamma historia. När jag fick förfrågan om att bli ledamot i styrelsen blev jag glad – föreningen har en viktig uppgift. Det säger Ulrika Larsson, bokhandlare i Halmstad på Akademi-bokhandeln med rötter i anrika Larssons bokhandel. Vid årsstämman i början av oktober valdes hon in i

styrelsen tillsammans med Peter Björk och "nygamle" Anders Berge, som tidigare varit ordförande. Ulrika driver tillsammans med brodern Magnus bokhandeln på Storgatan och på Flygstaden sedan de tog över efter föräldrarna Stellan och Gun-Britt.

- Vi har alltid haft ett gott öga till Gamla Halmstad och upplåtit plats

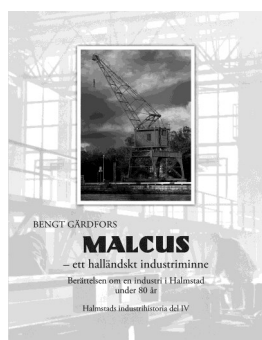
Foto: Anders Aili

fortsättning på nästa sida.....

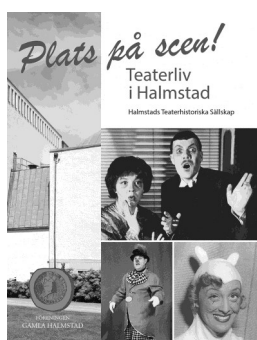

Böcker att önska sig eller ge bort

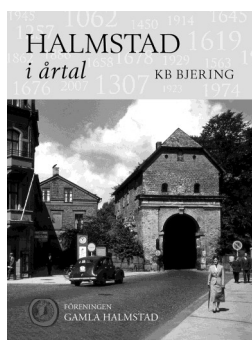
Tips på Halmstadböcker till jul
I Gamla Halmstads kansli finns ännu fler
böcker till bra pris.
Välkommen till oss!

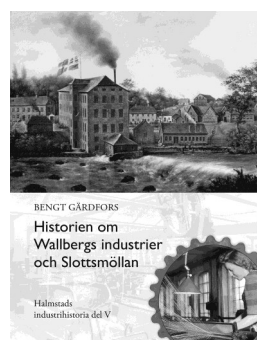
200 kr

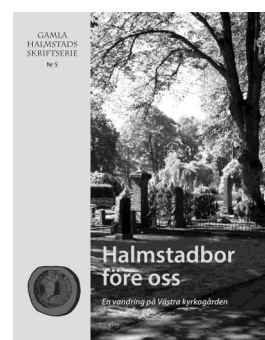
150 kr

150 kr

200 kr

60 kr

för medlemsvärningen i vår butik, säger Ulrika, som i sitt arbete verkar för att sprida bokläsning och litteraturintresse. - Jag håller i bokprat i butiken och på andra ställen fyra, fem gånger i veckan kvällstid under den hektiska perioden på hösten, annars blir det ett par gånger i veckan. Det är för föreningar, företag, skolor, olika grupper med mera. Det går inte att säga nej – det är ett så viktigt kulturarbete, menar hon.

Ulrika hoppas nu kunna bidra med sina kunskaper och engagemang i styrelsearbetet men vågar inte lova allt för mycket till en början eftersom det blir mycket kvällsarbete. Är det någon särskild del i Halmstads historia som intresserar henne undrar vi.

Hon funderar över svaret:

- Det är nog 1900-talets historia, det vill säga den historia som jag kan relatera till, säger hon sedan.

Larssons bokhandel – eller boklåda som det då hette – är i sig en del av denna historia. Den startades 1936 av hennes farfar Karl Larsson och låg då på Brogatan. 1985 flyttades rörelsen till nuvarande lokaler på Storgatan.

2016 lär bli ett extra spännande år för bokhandeln som då firar 80-årsjubileum med en liten tjuvstart i slutet av det här året.

Anders Aili

Sergeant rymde och firade jul i Halmstad

Bilderna har inte samband med personerna som nämns i texten.

Den 25 augusti 1940 deltog sergeanten i RAF, engelska flygvapnet alltså, Philip Thomas Vareing, i en strid över Engelska kanalen med sitt Spitfireplan och blev nedskjuten av tyska Messerschmitt-plan. Med kläderna i lågor hoppade han fallskärm och landade på en åker i närheten av Calais i Frankrike, där han blev tillfångatagen av tyskarna och förd till ett fångläger i Hannover.

Hans skador läktes så småningom och han flyttades under de följande två åren mellan olika fångläger. I själva julveckan 1942 lyckades han fly och tog sig efter många farliga äventyr till Sverige, närmare bestämt Halmstad. Här anmälde han sig hos polisen, där överkonstapel Carl Friberg tog hand om honom. Flyktingen var helt svart efter flera dygns vistelse i det svenska fartygets kolbox. Han kunde med nöd och näppe få fram ett ljud på grund av allt koldamm i halsen. Efter underhandling med engelska konsulatet i Göteborg tog hr Friberg flyktingen med till en herrekipering i Halmstad och med den engelske språkläraren Gardner som tolk inköptes där skor och kläder till sergeant Vareing.

Här kommer för övrigt in en kristidsparentes, som kunde ha slutat med en farlig eldsvåda på själva juldagarna i Halm-

stad. Kläderna kunde ej köpas utan kuponger och dessa gick fru Tora Backman, anställd på kristidsnämnden i Halmstad, till sitt kontor för att hämta på order av sin chef Ture Linder. Detta var på julaftonen och kristidsnämnden var stängd och avfolkad. När fru Backman kom inom dörren ryggade hon baklänges för en tjock brandrök och fann vid närmare undersökning att en bortglömd elektrisk kaffekokare i det närmaste bränt hål på golvet. Hon ryckte ur sladden och lyckades i sista stund hejda den hotande eldsvådan, som eljest med alla sannolikhet ödelagt gamla rådhuset med alla värdefulla handlingar och massor av kristidskort.

Nu gick allt lyckligt, den engelske sergeanten blev badad och uppklädd, och med överkonstapel Friberg som "fångvaktare" fick han en av juldagarna äta middag hos red. Backman vid Kaptensgatan i Halmstad.

Om sin flykt berättade sergeant Vareing att han i december 1942 befann sig i ett fångläger vid namn Schubin i Polen, som då var besatt av tyskarna. Han hade jämte några andra fångar fått förtroendet att hämta mjölk i en bondgård och detta frestade honom att försöka ett flyktförsök.

fortsättning på nästa sida.....

På årsmötet i början av oktober fick Gamla Halmstad tre nya styrelsemedlemmar, eller snarare två nya och en nygammel då Anders Bergenek efter några års frånvaro nu återkommer i styrelsen.

Under de år Anders varit utanför styrelsen har han varit verksam i föreningen på andra sätt, han är den som är mest aktiv på Gamla Halmstads Facebooksida och han håller de årliga föreläsningarna om Halmstad för 50 år sedan i Sankt Olofs kapell, så Anders har en självklar plats i styrelsen när han nu väljer att komma tillbaka.

Ulrika Larsson presenteras på annan plats i Halmstadbudet, det känns bra att få in kompetens från bokhandelsvärlden i styrelsen.

Peter Björk som är det tredje nytilskottet i styrelsen har visat sitt intresse för Gamla Halmstad genom sina artiklar i årsböckerna. Förra året handlade det om Kvartersteatern och i år om punkrock vilket visar på ett brett kulturellt intresse. Peter kommer att presenteras närmare i ett senare nummer av Halmstadbudet.

Just nu består större delen av Stora torg av ett stort tält under vilket en renovering av Europa och tjuren pågår.

Enligt en artikel i Hallandsposten är det ett tålamodskrävande manuellt arbete som krävs för att få bort avlagringarna på statyerna. Europa och tjuren fyller 90 år under 2016 och det är ju inte så konstigt att det krävs en del underhåll när man uppnått denna aktningsvärda

"Förenings-
president
stämmer
Ordföranden
har ordet

ålder. Gamla Halmstad har planer på att uppmärksamma detta jubileum.

Carl Milles var under första delen av 1900-talet Sveriges mest kända skulptör och det han är mest känd för är stora konstverk i offentliga miljöer, ofta med fontäner.

Europa och tjuren är därmed ett typiskt verk av Carl Milles. Det var Carl Milles själv som föreslog att motivet till en staty på Stora torg skulle hämtas från den grekiska mytologin. Den föreställer Guden Zeus som omvandlar sig till en tjur när han blir förälskad i kungadottern Europa. Han förför henne och för henne till Kreta där de sedan lever lyckliga i alla sina dar, precis

så som en saga skall sluta. Det var ett djärvt motiv i 1920-talets Halmstad att välja en staty där tjuren Zeus förför kungadottern Europa och placera den mitt på Stora torg i Halmstad.

Jag promenerar ofta nere i Aleskogen och Civila flygfältet och upptäckte häromdagen att något saknades. Vid Prins Bertils stig nedanför Alevallen har det stått en rostig lite vanvårdad stång. Den ser inte så mycket ut för världen men det var det sista minnesmärket som fanns kvar av landningsbanan på civila flygfältet. På stolpen fanns vindstruten eller "korven" som visade vindriktningen. Istället för att slänga den borde man renoverat den och satt upp en informationstavla intill som berättar Civila flygfältets historia, men tyvärr finns det en stor historielöshet inom Halmstad kommun.

Jag hoppas årsboken kommer att ge er intressant läsning under årets mörkaste månad då det passar så bra att sätta sig med en god bok och njuta av läsupplevelsen.

God Jul och Gott Nytt År!

Sven Johansson

Sergeant rymde och firade jul i Halmstad.....

Den 19 eller 20 december beordrades han och några andra fångar att hämta mjölk i bondgården och transportera denna till ett annat fängsläger. Då de anlänt dit gick befälhavaren för transporten till lägerchefen för att tala med honom. Vareing passade då på att krypa under vagnen och då han kommit över på andra sidan sprang han in i skogen och gömde sig. Det var mörkt på kvällen och Vareing beslöt att försöka ta sig fram till kusten.

Han hade länge förberett sin flykt, bl a genom att göra om sin uniform på ett sätt så att han på en kort stund skulle kunna uppträda som en tysk eller polsk arbetare. En primitiv kompass hade han gjort sig för att kunna hitta till kusten. Den bestod av en kompassvisare, bestående av en smal strimma av ett rakblad som han på något sätt lyckats magnetisera och fästa upp på en nål i en kork. På ett ställe under vägen lyckades han dessutom komma över en cykel, på vilken han under stor risk för upptäckt lyckades ta sig fram till Danzig. I hamnen låg det svenska fartyget S/S Noreg och lastade kol. Han smög sig ner i lastrummet, men där vågade han inte stanna, då han märkte att båten inte var färdiglastad. I stället kröp han ned i kolboxen till ledningsrummet, där han sedan låg gömd i tre dygn.

När båten efter tre dagar avgick från Danzig och befann sig till havs upptäcktes han av ett par svenska besättningsmän, men dessa vågade inte tala om sitt fynd för kaptenen, då de befارade att han i så fall skulle vända och överlämna flykten till de tyska myndigheterna. Under tiden smuss-

lade de till flygaren litet mat som omväxling till de torra skorpor som han tagit med sig från fängsläget. Först då båten anlänt till Halmstad talade besättningsmännen om förhållandet för kaptenen, och då var ju faran överstånden och fången väl omhändertagen av polis och vänliga människor i staden.

Sedan är bara att tillägga att den engelske flygaren någon tid senare blev utväxlad mot en tysk fånge i England och fick resa hem. Red Backman fick hans adress och skrev till honom, men något svar kom aldrig, troligtvis återvände den sympatiske julgästen till sitt stridsförband hemma i England och kom med i nya strider, som kanske ändade hans liv.

Större tur hade i så fall en annan krigsfånge, som samma år också kom till Halmstad, den franske soldaten Benjamin Viktor Douillard, som i november 1942 rymde från det tyska fängsläget i Trieber. Han tog sig ombord på kollastade S/S Libau i Rostock, gömde sig i kollasten och kom lyckligt till Halmstad några dagar senare. Även honom tog överkonstapel Friberg hand om, klädde upp och lyckades skicka hem till Frankrike. Han synes ha överlevt kriget, ty flera gånger, senast 1958, fick Friberg brev och hälsningar från honom med tack för vänlig behandling i Halmstad.

Artikel hämtad ur Hallandsposten 23 december 1965

Föreningen Gamla Halmstads Årsmötesprotokoll 2015-10-13

- § 1 **Årsmötets öppnande**
Ordförande förklarar mötet öppnat.
Ordförande utlyser en tyst minut för styrelseledamoten Anna Holmström som avlidit av sjukdom och för de medlemmar som avlidit under året.
- § 2 **Godkännande av dagordningen**
Dagordningen godkändes.
- § 3 **Val av mötesordförande och mötessekreterare**
Årsmötet valde Sven Johansson till mötesordförande och Ilse Holm till mötessekreterare.
- § 4 **Val av justeringsmän tillika rösträknare**
Årsmötet utsåg Gun Yström och Sonja Bjärud till justeringsmän tillika rösträknare.
- § 5 **Verksamhetsberättelse och bokslut**
Årsmötet beslutade att lägga verksamhetsberättelsen och bokslut med godkännande till handlingarna.
- § 6 **Revisionsberättelse**
Årsmötet beslutade att fastställa resultat och balansräkning enligt årsredovisningen.
- § 7 **Ansvarsfrihet för styrelsen för verksamhetsåret 2014-2015**
Föreningens revisorer har inkommit med revisionsberättelse vari årsmötet föreslås bevilja styrelsen ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.
Årsmötet beslutade enligt förslaget.
- § 8 **Val av ordförande**
Valberedningen föreslår omval av Sven Johansson som föreningens ordförande.
Årsmötet beslutar enligt förslaget.
- § 9 **Val av nio styrelseledamöter**
Valberedningen föreslår omval av Anders Aili, Stefan Gustafsson, Ilse Holm, Bo Keck, Kersti Nilsson och Sigge Ohlsson. Valberedningen föreslår nyval av Ulrika Larsson, Anders Bergenek och Peter Björk.
Årsmötet beslutar enligt förslaget.
- § 10 **Val av revisor och revisorsuppleant**
Valberedningen föreslår nyval av Bo-Lennart Nilsson som revisor och nyval av Sven-Ola Karlsson som revisor suppleant. Årsmötet beslutar enligt förslaget.
- § 11 **Val av valberedning**
Årsmötet beslutar utse Göran Hegen, Anders Carell och
- Christer Engstrand till valberedning med Göran Hegen som sammankallande.
- § 12 **Val av representanter till Stiftelsen Mellgrenska Huset**
Årsmötet beslutar utse Anders Bergenek och Claes Ziegler.
- § 13 **Val av representanter i Stiftelsen Sköldska Huset**
Årsmötet beslutar att utse Anders Bergenek och Bo Lennart Nilsson.
- § 14 **Fastställande av verksamhetsplan med budget för verksamhetsåret 2015/2016**
Ordförande redovisar förslag till verksamhetsplan med budget för verksamhetsåret 2015/2016.
Årsmötet beslutar enligt förslaget.
- § 15 **Fastställande av årsavgiften för verksamhetsåret 2015/2016**
Styrelsen föreslår oförändrad avgift. Årsmötet beslutar enligt förslaget.
- § 16 **Motioner**
En för sent inkommen motion har inkommit, ett förslag att digitalisera föreningens årsböcker som en Internettjänst till medlemmarna. Ordförande konstaterade att detta ligger i linje med vad vi arbetar med men att inget beslut kan fattas då det inte är någon officiell motion.
- § 17 **Övriga frågor**
Lasse Ohlsson framförde ett tack från Najadens vänner till föreningen och en vädjan om att fiskebodarna på Söder får vara kvar och åsikten om att en tunnel under Nissan vore att föredra framför en bro.
- § 18 **Årsmötets avslutande**
Ordförande förklarade årsmötet avslutat.
- Kerstin Wedin, Torgny Ahlgren och Ulf Skoglund avtackades för sina mångåriga uppdrag i styrelsen och utsågs till hedersmedlemmar i föreningen.
- Sven Johansson Ilse Holm
Mötesordförande Mötessekreterare
- Justerare
- Sonja Bjärud Gun Yström

Vi hälsar nya medlemmar hjärtligt välkomna!

Eklund, Anita, Halmstad
Fjällman, Peter, Vaxholm
Johnsson, Viveca, Halmstad

Larsson, Ulrika, Halmstad
Nordin, Pontus, Linköping
Schager, Bengt, Halmstad

Svensson, Sinne, Halmstad
White Arkitekter AB, Halmstad

Hemsidan

Titta gärna in på Gamla Halmstads hemsida.
www.gamlahalmstad.se Vår ambition är att ständigt uppdatera den så att innehållet fortlöpande förnyas.

Stödande medlemskap

Anhörig till medlem kan bli stödmedlem. Sätt in 50 kr på bg: 308-5081. Årsbok och HalmstadBudet erhålles genom den anhörige.

HalmstadBudet är ett informationsblad för Föreningen Gamla Halmstads medlemmar.
© Föreningen Gamla Halmstad och respektive författare. Med stöd av Kulturnämnden i Halmstad.
Layout: Christel Ek.

Tryck: Fototryck, Halmstad 2015.
FGH, Fredsgatan 5, 302 46 Hstd. Tel: 035-21 40 40.
Hemsida: www.gamlahalmstad.se
E-post: info@gamlahalmstad.se
Kansliet är öppet månd-fredag 9-14.